

Balio Sruogos laiškas Vandai Daugirdaitei, 1923-11-24, iš Miuncheno - į Būgius

Visa savaitė krupulingai laikiu iš tavęs nors mažėlės žinutės.

Visa savaitė krupulingai laikiu iš tavęs nors mažėlės žinutės. Ne todėl, kad ko blogo manytau, bet taip kažkaip tuščia tuščia aplinkui. Kažkaip netikėtai pajutau, kad aš baisiai, baisiai pavargęs. Tiesa, visa savaitė kovoju su savim – jau tau išvažiuojant buvau kiek sublogęs ir kovojau su liga. Dabar taip tęsiasi visa savaitė. Man rodos, kad aš kas dieną turiu karščio. Tai šilta, tai šalta, tai vėl nei iš šio, nei iš to visą prakaitas išpilia. Tiesa[,] nesigydziau – šiandie pirmąkart nusipirkau chinino – eisiu tuoj gult ir paimsiu gerą dozą. Niekas taip ypatingai neskauda, tik galva sukas, labai silpna, ir visi, kas susitinka, kodėl aš toks pajuodavęs ir pavargęs atrodau.

Ir taip liūdna, liūdna! Taip tuščia aplinkui. Vis tik aš labai silpnas žmogus esu. Tu esi kartu, rodos, kad aš jaučiu ir pasaulį, ir stiprybę, ir turiu kiek valios; tu toli, iš tavęs jokios žinios – ir manęs visai nėra. Kažkoks tuščias šešėlis kaip riešuto kevalas. Nėra nei manęs, nėra nei pasaulio. Ir kodėl, kodėl iš tavęs nei žodelio nėra? Ir kodėl tu negirdi, kaip man dūšia skauda, kaip mano veidas daros į žemę panašus?! Aš sergu ir neturiu drąsos savęs įtikinti, neturiu drąsos palikti lovoj kelias dienas vienas, man rodos, kad aš neišlaikysiu. Kartais man rodos, kad jeigu aš gautau iš tavęs laiškutį, aš tuojau pagytau, kad mano veidas pajuodavo ne nuo nuolatinio karščio, bet nuo niekuo neišsemiamo ilgėjimos. Ir kodėl nuo tavęs nei žodelio nėra, kodėl tu manęs negirdi, kodėl tu nenori ateiti, mane paguosti, mane priglausti, mano verkiančią dūšią pagydyt? Kur mano jėgos paliko, kur mano pasaulis, šviesybė? Dar vakar vakarą buvau sutikęs Bakšytę, [1] – ji buvo kažkokia nusiminusi ir nusivylusi. Aš[,] kažkaip karščio pagautas[,] koku tai entuziazmu įrodinėjau, kad pasaulis gražus ir šviesus, kad tik reikia mokėti jo pilnybę pajauti. Bet jėgos nusialė, ir aš šiandie jau napajėgiu ne tik jo pajauti, bet ir akis į dangų pakelti.

Eisiu namo, atsigulsiu – ar aš dar atsikelsiu rytoj?

Jei bus rytoj saulė – ar aš ją matysiu? Tu taip toli, ir aš negaliu prisišaukti, ir aš negaliu paguodos išprašyti – –

Gal tai negera taip pasiduoti, taip išglebti, bet ką aš padarysiu, kad jau nebeturiu jėgų besilaikyti, kad aš nežinau, ar rytoj jau beatsikelsiu.

Šianakt klejojau, tave šaukiaus, ne kitaip bus ir dabar – bet ar tu išgirsi mane, ar ateisi, ar paguosi? –

O kad ir atsikelsiu rytoj – kur aš pasidėsiu?

Taip liūdna, liūdna, ir širdis taip verkia...

Kodėl Tu nenori išgirsti manęs, mano ašarų palaimint?..

Šeštadienis, 8 val. vak.

Bal.

KOMENTARAI

[1] Veronika Bakšytė (1898–1952) – pedagogė, tuo metu Miuncheno universitete studijavo pedagogiką, psichologiją ir vokiečių literatūrą.